

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 104Nt/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123012245
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Vrbjar
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2123012245.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Vrbjara a prísediacich Ing. Anny Morávkovej a Kláry Pastorkovej, v trestnej veci odsúdeného N. R., o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 12.02.2024, takto

rozhodol:

Podľa § 399 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku a § 402 odsek 2 Trestného poriadku súd návrh odsúdeného N. R., nar. XX.XX.XXXX v M. S., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na povolenie obnovy konania v trestnej veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 3PP/134/2009 o d m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 07.07.2023 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania vo veci 3PP/134/2009. Dňa 05.10.2023 bolo súdu doručené doplnenie návrhu označené ako „Návrh na povolenie obnovy konania v zmysle č. I. 7 odsek 2 a 5 Ústavy SR“, ktoré odsúdený podal prostredníctvom obhajkyne. Dôvodom obnovy konania má byť skutočnosť, že právo na spravodlivé súdne konanie, ako aj právo na primeraný trest je garantované čl. 49 odsek 3 Charty, pričom vznik členstva Slovenskej republiky v európskej únii tkvie okrem iného aj v dobrovoľnom vzdaní sa časti suverenity štátu v prospech Európskej únie. Za určitých okolností teda slovenské orgány aplikujúce právo (aj súdy) musia skúmať nielen vôľu zákonodarcu, ale aj vôľu unijného tvorca zodpovedajúcej právnej regulácie, ktorá je z hľadiska právnej relevancie úpravy správania subjektov práva v právnych vzťahoch postavená na roveň, ba niekedy aj nad vôľu zákonodarcu. Formulovaná požiadavka má svoj základ v samotnej ústave, ktorá v čl. 144 ods. 1 sudcom pri rozhodovaní nepredpisuje len viazanosť zákonom ako kvalifikovaným výsledkom realizácie vnútroštátnej zákonodarnej moci, ale aj viazanosť ústavu (teda i jej čl. 7 odsek 2) i samotnou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 odsek 2 ústavy. Odsúdený v návrhu poukázal na viaceré rozhodnutia, medzi inými Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 z 11. októbra 2016, rozhodnutie ESLP vo veci Kontrová c. Slovenská republika (rozsudok z 31. mája 2007, sťažnosť č. 7510/04). Prípustnosť obnovy konania v danej veci odsúdený odôvodnil čl. 7 ods. 2 Ústavy SR, v zmysle ktorého právne záväzné akty ES a EÚ majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Dôvodom obnovy konania má byť, že vyšli najavo skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie. V pôvodnom konaní došlo k nesprávnej aplikácii hmotného práva najmä v ustanoveniach § 34 odsek 1 až 4 Trestného zákona, pričom ESLP sa sám vyjadril že zrušovať alebo meniť právoplatné a záväzné súdne rozhodnutia by mali byť vykonávané iba na účely nápravy základných väd a atak aby bola v čo najvyššej možnej miere dodržaná spravodlivá rovnováha medzi záujmami jednotlivca a potrebou zabezpečiť efektívnosť súdneho systému.

Odsúdený ďalej v návrhu uviedol, že súd dostatočne nezohľadnil rodinné pomery odsúdeného, ktorý má chorého syna odkázaného na matku, ktorá nevie zaujať pozíciu živila rodiny, pričom rodina žije v extrémnych podmienkach. Rodina má značné finančné problémy, ktoré sa neustále zhoršujú, syn trpí psychickými poruchami, ktoré sú priamym dôsledkom neprimerane dlhého trestu odňatia slobody, jeho výchovu zabezpečuje len manželka. Zdravotné problémy syna nasvedčujú, že sa nedokáže vyrovnáť

s neprimerane prísny trestom uloženým odsúdenému, a tento tak zasahuje do jeho práva ako maloletého dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany otca - odsúdeného. Všeobecný súd mal v tomto smere povinnosť posilniť ochranu práv odsúdeného, a to v zmysle čl. 6 ods. 3 Dohovoru EDLP), ale aj v zmysle čl. 47 Charty základných práv EÚ.

Odsúdený sa v návrhu odvoláva na § 34 odsek 3 Trestného zákona, pričom svoje argumenty podporuje bohatou rozhodovacou činnosťou ESLP. Zdôrazňuje potrebu individualizácie trestu vzhľadom k potrebám odsúdeného a jeho rizikám. Trest v celkovej výmere 13 rokov 9 mesiacov a 7 dní je neprimeraný vzhľadom na pomery páchatel'a. Ústavný súd priznáva judikatúre ESLP normatívne pôsobenie, preto ak súdy Slovenskej republiky nepoznajú alebo ignorujú judikatúru ESLP, tým nielenže negujú aplikáciu jednotlivých článkov Dohovoru (čl. 13), ale tiež vydávajú Slovensku republiku riziku nastúpenia jej medzinárodnej zodpovednosti za porušenie záväzkov vyplývajúcich z čl. 46 Dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 a čl. 7 ods. 5 Ústavy. ESLP vo viacerých rozhodnutiach vyslovil, že obvinený má práva konkrétne a účinné a nie teoretické a iluzórne. V závere podania odsúdený navrhuje inicianie prejudiciálneho konania pred súdnym dvorom Európskej únie, a to pre prípad, že sa súd nestotožňuje s právnou argumentáciou odsúdeného o prípustnosti obnovy konania.

Súd vykonal dňa 12.02.2024 neverejnú zasadnutie, na ktorom vykonal dokazovanie oboznámením návrhu odsúdeného a jeho doplnenia, oboznámením podstatného obsahu pripojených spisov Okresného súdu Trnava sp. zn. 3PP/134/2009 a sp. zn. 28Nt/43/2021, pričom zistil, že N. R. bol uznesením Okresného súdu Trnava z 22.03.2010, sp. zn. 3PP/134/2009, právoplatným 22.03.2010 podmienčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu uložil Krajský súd v Nitre dňa 31.10.2002 pod sp. zn. 1T/45/2001 vo výmere 11 rokov a 6 mesiacov a určil mu skúšobnú dobu na 7 (sedem) rokov. Uznesením Okresného súdu Trnava z 25.07.2017, sp. zn. 3PP/134/2009 (č. I. 133) v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo 14.11.2017, sp. zn. 3Tos/137/2017 bolo rozhodnuté, že N. R. sa neosvedčil v skúšobnej dobe a zvyšok trestu odňatia slobody vo výmere 2 roky, 9 mesiacov a 7 dní vykoná. Uvedené rozhodnutie súd odôvodnil tým, že sa odsúdený v skúšobnej dobe podmienčného prepustenia dopustil protiprávneho konania, nakoľko bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Komárno z 20.10.2016, sp. zn. 11T/66/2014, právoplatným 12.01.2017, čím porušil podmienku vedenia riadneho života v skúšobnej dobe podmienčného prepustenia.

Podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku, obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežnáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa § 394 odsek 2 Trestného poriadku, obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením súdu o zastavení trestného stíhania, podmienčnom zastavení trestného stíhania alebo podmienčnom zastavení trestného stíhania, spolupracujúceho obvineného sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežnáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi viesť k záveru, že dôvody na zastavenie alebo podmienčné zastavenia tu neboli a že je namieste v konaní o obžalobe pokračovať.

Podľa § 394 odsek 3 Trestného poriadku, obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora o zastavení trestného stíhania, právoplatným uznesením prokurátora o podmienčnom zastavení trestného stíhania alebo o podmienčnom zastavení trestného stíhania, spolupracujúceho obvineného sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy prokurátorovi skôr nežnáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi viesť k záveru, že dôvody na zastavenie alebo podmienčné zastavenie tu neboli a že je namieste podať proti obvinenému obžalobu, alebo konať o dohode.

Podľa § 399 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku, súd návrh na povolenie obnovy konania odmietne, ak smeruje len proti rozhodnutiu alebo výroku, ohľadne ktorého obnova konania nie je prípustná.

Podľa § 402 odsek 2 prvá veta Trestného poriadku, odmietnuť návrh z dôvodov uvedených v § 399 odsek 1 môže aj na neverejnom zasadnutí.

Obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napraviť právoplatné rozhodnutie, ktoré je v rozpore so skutkovým stavom veci, pretože dodatočne vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy, ktoré v pôvodnom konaní súdu neboli známe a súčasne tieto skutočnosti sú tak závažné, že odôvodňujú zásah do stability a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. Návrhom na povolenie obnovy konania možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu (prokurátora) taxatívne vymedzené v ustanovení § 394 odsek 1 až odsek 3 Trestného poriadku. Obnovu konania možno povoliť, len ak súd zistí splnenie zákonných podmienok obnovy v zmysle § 394 Trestného poriadku.

Je potrebné zdôrazniť, že obnova konania je mimoriadny opravným prostriedok, a teda akýkoľvek zásah do právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu je prípustný iba vo výnimočných prípadoch (Rt 5Tost/1/2008).

Súd po preskúmaní dôvodnosti návrhu odsúdeného, ako aj dokazovaním vykonaným na neverejnom zasadnutí zistil, že návrh odsúdeného smeruje proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, proti ktorému návrh na obnovu konania nie je prípustný. Týmto rozhodnutím je uznesenie Okresného súdu Trnava z 25.07.2017, sp. zn. 3PP/134/2009, ktorým bolo rozhodnuté, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmienenečného prepustenia neosvedčil, a preto vykoná zvyšok trestu.

Súd dospel k záveru, že uvedené rozhodnutie súdu nie je rozhodnutím taxatívne vymenovaným v ustanovení § 394 odsek 1 až 3 Trestného poriadku, s poukazom na čo návrh odsúdeného odmietol. Z dôvodu nenaplnenia formálnej podmienky súd ďalej neskúmal dôvody uvádzané v návrhu odsúdeného týkajúce sa primeranosti trestu, prípadne jeho individualizácie, ako aj osobných a rodinných pomerov odsúdeného.

Súd taktiež nevzhladol žiadny dôvod, na základe ktorého by v danej veci prichádzalo do úvahy podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom z dôvodu rozporu všeobecne záväzného právneho predpisu s Ústavou Slovenskej republiky alebo s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a teda rovnako nevzhladol dôvod pre procesný postup podľa § 283 odsek 5 Trestného poriadku per analogiam.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť a to do troch pracovných dní odo dňa jeho oznámenia. Sťažnosť sa podáva na Okresnom súde Trnava, rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Sťažnosť má odkladný účinok.